

3

ROZKAZ PREZIDENTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 29. júla 2024

k 80. výročiu Slovenského národného povstania

Čl. 1

Mužstvo a poddôstojníci!
Dôstojníci a generáli!
Zamestnanci!

Slovenský národ spolu s národnostnými menšinami a etnickými skupinami žijúcimi na území Slovenskej republiky si v týchto dňoch pripomína 80. výročie vzniku jednej z najdramatickejších a najvýznamnejších udalostí novodobých dejín Slovenska – Slovenského národného povstania.

29. augusta uplynie už 80 rokov od chvíle, keď odpor antifašistickej a demokratickej časti obyvateľstva vtedajšej Slovenskej republiky proti ľudáckemu totalitnému režimu a proti jeho spojenectvu s nacistickým Nemeckom prerástol do otvoreného ozbrojeného boja. Týmto činom sa slovenskí povstalci za aktívnej účasti príslušníkov 32 národov a národností sveta rozhodli vytrhnúť Slovensko z područia nacistického Nemecka a previesť ho na stranu demokratických národov a štátov bojujúcich proti nacistickému Nemecku a jeho spojencom.

Slovenský národ v Slovenskom národnom povstaní viedol nerovný boj proti vonkajšej agresii zo strany nemeckých okupačných síl v ťažkých a nepriaznivých podmienkach. Napriek tomu povstaleckí vojaci – príslušníci 1. československej armády na Slovensku spoločne s partizánskymi jednotkami podporovaní zázemím povstaleckých frontov dokázali vzdorovať vojskám nacistického Nemecka a brániť povstalecké územie šesťdesiat dní. Zasluhou ich bojového úsilia, obetavosti a vlasteneckému odhodlaniu brániť pred okupantmi rodnú zem sa v priebehu krátkeho časového obdobia podarilo na povstaleckom území Slovenska nastoliť nový, demokratický režim, ktorý ako jeho najvyšší politický orgán reprezentovala Slovenská národná rada.

Slovenské národné povstanie ako súčasť celoeurópskej protifašistickej rezistencie má výrazný podiel na tom, že perspektíva Slovenska na konci druhej svetovej vojny bola diametrálne odlišná od situácie na jej začiatku. Práve vďaka nemu bolo Slovensko súčasťou víťaznej protifašistickej koalície a jeho oslobodením vojskami Červenej armády, Kráľovskej rumunskej armády a 1. československého armádneho zboru v ZSSR sa začala písať nová kapitola v dejinách slovenského národa.

Slovenské národné povstanie má osobitné miesto v historickom vedomí Slovákov, pričom nás všetkých naplňuje hrdým pocitom zdravého vlastenectva. Ako masové protifašistické vystúpenie slovenského národa za jeho nové štátoprávne postavenie v povojnovej Európe a v obnovujúcom sa česko-slovenskom štáte. Išlo o jeho vlastné rozhodnutie, ktorým s plnou vážnosťou prevzal zodpovednosť za svoju budúcnosť, čím demonštroval prirodzenú svojbytnosť, a tak položil základy vlastnej budúcej demokratickej štátnosti.

Čl. 2

Mužstvo a poddôstojníci!
Dôstojníci a generáli!
Zamestnanci!

Vzdajte hold príslušníkom 1. československej armády na Slovensku, partizánom a ostatným obyvateľom Slovenska, ktorí sa pred 80 rokmi aktívnou účasťou v Slovenskom národnom povstaní podieľali na boji za našu slobodu.

Nikdy nezabudnite na vraždenie v Kremničke, Kališti, Nemeckej a ďalších obciach, ako aj na obrovské materiálne škody, následkom ktorých trpeli obyvatelia Banskej Bystrice, Zvolena i ďalších miest a obcí najmä stredného Slovenska ešte aj dlho v povojnovom období.

Čl. 3

Ukladacie ustanovenie

Všetkým veliteľom (náčelníkom, riaditeľom) ukladám oboznámiť so znením tohto rozkazu všetkých profesionálnych vojakov a civilný personál ozbrojených síl Slovenskej republiky na slávnostných nástupoch alebo zhromaždeniach pri príležitosti 80. výročia Slovenského národného povstania.

Čl. 4

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujem rozkaz prezidentky Slovenskej republiky č. 11/2023 k 79. výročiu Slovenského národného povstania.

Čl. 5

Účinnosť

Tento rozkaz nadobúda účinnosť 20. augusta 2024.

Peter PELLEGRINI v. r.
prezident
Slovenskej republiky